

BETIM MUÇO

8SH-L

M 98

KRUGËVE TË ATDHEUT

891.983-1

M 98

S

BETIM MUÇO

RRUGEVE TE ATDHEUT

(Poezi)

~~45244~~

13669

LITERA E SHPE^{SHPE}TË

SHTËPIA BOTONJËSE «NAIM FRASHËRI»

V A R G J E V E

S'ju hodha juve fishekzare
Në qiellin e lavdisë,
Un' dhe këtu jam një ushtar
Në front të poezisë.

Do shtrihi fushave me shinat,
Oxhaqeve do ngjiti,
Punëtorve nëpër kantiere
Ju djersën do t'u fshini.

Do mbini tokave pjellore,
Ugareve të gjerë
T'ju korrë bujku tok me drithin
Fushatave në verë.

S'do t'ju dërgoj të pini birrë
Diku me Uollt Uitmanë,
Në këto shkrepa ju s'u lindët
Për shpendët shtegtarë.

Do fluturoni mbi atdheun
S'do shuhi si jehonë,
Sgalemë dallgëve të jetës
Do mbeteni gjithmonë.

MIRUPAFSHIM

Shinat shpleksen rrrotave si lëmshi,
Kënga përtej gjoksesh fluturon;
Mirupafshim, shokë, mirupafshim,
Ne po shkojm' të parët në aksion!

Do na shihni fushash edhe malesh,
Do ja ndjeni zërin forcës sonë...
Kuqëlojnë flamujt' e aksionit
Nga Bistrica deri në Valbonë.

Do na rrabin breshëri dhe era,
Shiu dhe kamzhikët e furtunës,
Por s'do reshtin këngët aksioniste
Në çdo skaj të fonteve të punës.

Kështu jemi ne, porsi baroti,
Plot me muskuj, ëndrra, energji
Dhe e duam, pa kufi e duam,
Tokëzën e dashur Shqipëri.

Rrugët shpleksen rrrotave si lëmshi,
Kënga përtej gjoksesh fluturon;
Mirupafshim, shokë, mirupafshim,
Ne po shkojm' të parët në aksion!

PËRSHËNDETJE SHOKËVE

Të përshëndes, armata e rinisë,
Falang' e re e zemrave të zjarrita,
Vërs huam ne nën thirrjen e Partisë,
T'i bëjm' agimet tona më të arta.

Ky vendi yn', i lashtë dhe i bukur,
Një t'ardhme më të bukur po ndërton;
Ndaj sot kudo boria jon' e sulmit
Solemne, madhiështore po ushton.

Ne dim' të dashurojmë dhe të qeshim,
Të ëndërrojmë majat më të larta,
Por dim' si burra, vështirësitë t'i ndeshim,
Të shpartallojmë pengesa dhe blokada.

Si det i thellë — mundësitë tona,
Për lodhjen brezi ynë s'do t'ja dijë:
Jan' çelsi më i sigurt këta muskuj
I s'ardhmes komuniste që do ndrijë.

Të përshëndes, armata e rinisë,
Falanga e çeliktë zemërjarr,
Un' ja arrita kulmin lumtërisë,
Në vij' të sulmit sot të jém ushtar.

KËNGA E MËNGJESEVE

Nga kampi u nisëm me vrull të pashuar
Me rrezet e para të diellit,
Flamur buzëqeshjet duke i shpalosur
Në sfondin e kaltër të qiellit.

Në rrugën me pluhur, kalojnë brigadat
Me kazmat, si armët, në sup,
Gavetat me bukë, paguret granata,
Dhe kënga që gjumin ta shkund.

O bashkatdhetarë, o shoqe, o shokë,
Kudo mbi të shtrënjin atdhe,
Un' jam kaq krenar që po nisem pa gdhirë,
Në vendin e punës, atje.

Me djersë ta mpleksësh ti gazin e jetës
Dhe kokën me nder ta mbash lart.
Si shkrepse t'i thyesh ti normat në punë
Me shokët e tjerë përqark.

Të shkosh si ushtar përmbi tokën amtare,
Ku vetja të ngjan si Atllas,
Kur mbart përmbi supe kaq èndrra vigane,
Që kazma rreth teje përhap.

K R E N A R I

Shiko këtej, në kodrat përbri detit,
Lëshon zjarr kazma që mban dora jonë;
Në kallot që forcuan këtò duar
Ndër mend do sjellim ne aksionin tonë.

Kjo tokë me lapidarë dekoruar,
Na thirri sot pér punë të mëdha,
Ndaj në tarracat, brigjeve të kaltër,
Të gjelbërojnë ullinjtë sa më la.

Dhe zemra rreh me zjarr ndër kraharore,
Me forcë mbi shkëmbinj kazma qëllon,
Po, shokë, jeta është madhështore,
Kur ideali ne na frymëzon.

Të detit dallgë këngë do këndoijnë,
Këtu nën gjelbërimin e ullinjve,
Do t'i këndoijnë këngë djersës sonë
Dhe miqësisë së madhe të të rinjve.

O KODRA

O kodra, që drithin s'e njihnit më parë,
Ku drita e diellit mes shkurresh humbiste,
U pranuat ushtarë në armatën e madhe,
Në armatën e re komuniste.

I përkisni së ardhmes ju, toka djerrina,
Ku këng' e rinisë krenare buçet,
Dikur do të vijmë të korrim prodhimin,
Kur gruri të ngjajë si vala në det.

Poemë e shkruar në vargje tarracash
Mbi faqet e pjerrta të kodrave;
A e mendonit, o vende të egra,
Se do t'ju vinte dhe ju koha?

Muskujt i veshim me tylin e djersës,
Lirinë i japim pjellorisë së tokës;
Nga kodrat e mbjella me farën e s'ardhmes
Buzëqeshjen e madhe i dhurojmë botës.

GJITH' E DUAN KOMANDANTIN...

Gjith' e duan komandantin,
Ësht' m'i miri djalë,
Ndonse s'bën në pun' lëshime
Dhe të rreptë ka fjalën.

Kur na nxehet me ndonjërin,
Me duart e forta,
Si rrufe vetëtin kazmën,
Thua tundet kodra.

Vajzat qeshin dhe jo rrallë
Syt' andej i hedhin
— Forca, — buçet komandanti, —
Të arrimë ledhin.

— Forca, shokë, se ky ritëm
Fare s'na nderon.
Lefteri, tundu, të shkretën!
Ç'ke që nusëron?

— Ti çfar' ke gjithmonë me mua,
S'gjete ndonjë tjeter? —
Ajo kthehet zemëruar,
Shoqet tutje qeshin.

Komandanti skuqet flakë,
S'gjen të thotë një fjalë,
E lëshon kazmën për tokë,
Shkon përtej ngadalë.

Që së largu zëri tia
Dëgjohet pas pakë.
Gjith' e duan komandantin
Ësht' m'i miri djalë.

PËRSHËNDETJE

Sot shpërthyem ne minat e para,
Ushëtuan shkëmbinjt' anembanë,
Tundën malet qeleshet e bardha:
«Pun' e mbarë, o shokë» na thanë.

E rrëmbyen jehonën luginat,
Si flamur e shpalosën ato,
«Përshëndetje ju, prindër të dashur,
Përshëndetje ju, shokë, kudo».

Kilometrat e shumta do zgjaten,
Do të ndihen gumzhitje maqine
Dhe do ngjajë kjo rrugë malore
Si një fjongo kurorës alpine.

Udhëtar, kësaj rruge të largët,
Që nga Hoti gjer tej në Vermosh,
Në çdo ngjitje a kthesë zikzake
Vrullin tonë aty do shikosh.

Nuk u mburrëm se bëm' gjë të madhe,
Veç detyrën ne bëmë këtej.
Një arter ne i shtuam atdheut
Që veç gjak komunizmi të rrjedhë.

SHOKUT TË LARGËT

O shoku im i largët vietnamez,
Të përshëndet nga Shqipëria mike
Një bir i denjë i popullit me besë,
Që s'i përfill largësitë gjeografike.

Ne këtu, në aksionin e rinisë
Treqind për qind e kryem normën sot,
Si solidarë të luftës së lirisë,
Si solidarë të luftës suaj, shok.

Si mundim ne rrëke mos derdhim djersën,
Kur gjakun tuaj derdhni ju rrëke?
Çdo çast mendimi ynë, si shigjetë,
Në vendin tuaj fluturon, atje.

Pas jush qëndron rini' e gjithë botës,
Qëndron mur'i çeliktë i popujve.
Ja shkrepni agresorit mu në zemër
Ju pushkën e hakmarrjes dhe për ne.

Dhe përmbi tokën tuaj hercike
Do shkrepë djell'i fitores një mëngjes;
Ahore tok do shkojmë në aksione,
O shoku im i largët vietnamez.

KËNDO, POET!

Në grykën e thepisur, midis majash,
Si katarakt i bardhë derdhen retë,
Agimi hapësirën ndezi flakë,
Pa nisën këngën kazmat dhe varetë.

Mbaj nëpër duar një vare të rëndë,
Godas mbi barominën e çeliktë
Dhe, nga goditjet, më shpërthejnë vargjet
Shkëndija nga mendimet poetikë.

«Kështu të dua» vetes i them dendur,
«Që t'i habitësh njerzit me fuqinë
Dhe jo ta dredhësh zërin ashtu ëmbël,
Të cicërosh, poet, si kanarinë.

T'ja marrësh këngës gjoks më gjoks me shkëmbin,
Aty, mes frymëmarrjes së djersitur,
Me krenari të shohësh prapa rrugën
Me fillin ar të djersës të qëndisur.

Dhe nesër, kur të vlojë eksplozivi,
Në erë të fluturojnë metrokubet,

Ti të shikosh, djersitur mbi varenë,
Se si thërmohet shkëmbi dhe përkulet.

Këndo, poet, me muskujt e fuqishëm
Godit mbi barominën e çeliktë,
Le të shpërthejnë vargjet nëpër botë
Shkëndija nga mendimet poetikë».

VARGJE KRENARE

Një copë qiel tendosur mes shkëmbinjve,
Ku të kristaltë Cemi ujin bie,
S'do t'ju harroj, o vise kreshtëashpra,
Ju gurra të pashtershme poezie.

Shaluar përmbi vitet do na sjellin
Në këto anë kohët që do vijnë
Dhe, duke udhëtar kësaj rruge,
Do të kujtojmë ne ather' rininë.

Kështu, pra, shok, luftuam me shkëmbinjtë
Çdo metër sa pengesa kemi prapsur,
Që komunizmi porsi diell të ndrisë
Përmbi çdo shkrep të tokës kaq të dashur.

Prandaj nuk do t'i shohim me keqardhje
Ne vitet shkuar sulmesh ndër beteja,
Dhe flokëzbardhur ne via e sulmit
Kudo do jemi fronteve të reja.

45847 / 3669

BIBLIOTEKA E SHTESË
BULGARISKE

MIRUPAFSHIM, O VENDE TË SHTRENJTA

Mirupafshim, o vende të shtrenjta,
Ku s'shteroi entuziazmi i punës;
Ja, po kthejmë; mbi supe kujtimet
Mbeten pas kilometrat e rrugës.

Shih si zgjatet kjo rrugë malore,
Si një tingull pa fund çiftelie,
Ne do mbesim në këngët malsore
Si simbole të gjalla krenarie.

Dhe kudo që të jemi shpërndarë,
Në çdo kënd të atdheut të dashur,
Do të ndjejmë borin' e maqinës
Nëpër rrugën që ne kemi hapur.

Prandaj jemi dhe ne kaq krenarë
Duke zbritur këtej prej malsisë,
Sepse sollëm, në botën malsore,
Të fuqishmet ide të Partisë.

KTHIM KRENAR

Fluturoni, këngë, si pëllumba.
Ne po vijmë nga aksioni, shokë,
Përshëndesim mijra njerëz, turma;
Jo kapelet, zemrat mbajmë në dorë.

Sjellim «S»ët e kuqe nëpër gjokse,
Romantikën tonë aksioniste,
Zëmrat e çelikta farkëtuar
Në të madhen farkë komuniste;

Po ju sjellim buzëqeshjet tona,
Lule të agimeve që vijnë,
Ja, atje, ku djersa derdhet lumë,
Ne e shohim të jetës lavdinë.

Ju, të dashur shokë vullnetarë
Dhe ju që na prisni krahëhapur
Tok gjithmonë do t'i sulmojmë vitet,
Njerzit në aksione s'kan' të mplakur.

Jetës ne do t'ja rrëmbejmë gëzimet,
Ja, me këta muskuj ngjyrë bronxi.
Ësht' armat'e sulmit për të ardhmen,
Kjo që nëpër rrugë sot shikoni.

Fluturoni, këngë, si pëllumbा.
Ne po vijmë nga aksioni, shokë,
Si vullkane na shpërthejnë gjokset
E shpérndajn' gëzimin përmbi tokë.

KËNGËT E RRUGËS

R R U G È T

Rrugët ndahen, rrugët prap' bashkohen,
Lart kurora plepash mbi to përqafohen;

Era tundet si shami e madhe,
Sikur transmeton me radhë puthje ndarjesh.

Gruri kallirëndë, ndanë rrugës,
Këndon madhështoren melodi të bukës.

Dhe maqina nisen edhe vijnë
Porsi gjak i ri, ndër dej, për Shqipërinë.

Rrugët ndahen, rrugët prap' bashkohen,
Lart kurora plepash mbi to përqafohen.

NË AUTOBUS

Rrjetë e shiut tundet nëpër rrugë,
Pasqyrohen dritat mbi asfalt,
Përmbi xham i qeshur mbështes ballin
N'autobusin «Bankë-Kombinat».

Mijra sy gazmorë, nën ombrella,
Po nxitojnë rrugëve të lara.
C'lumtëri, o miq, kur sjell ndër mend
Vitet që na presin ne përpara!

C'ndjenj'e madhe zemrën ta pushton,
Kur i afërt midis njerzish je,
Kur shikon gëzimin njerëzor
Që shkëlqen si dielli mbi atdhe.

Të mëdha jan' dashuritë tona
Dhe detyrat tona të mëdha;
Ne këtu ndërtojmë komunizmin,
Më të mrekullueshmen kala.

Prandaj s'pyesim as për shi as vjeshtë,
Mbjellim buzëqeshje mbi asfalt,
Prandaj lindi dhe kjo këng' e thjeshtë,
N'autobusin «Bankë-Kombinat».

MOTIV STUDENTESK

Shiu bie në rrugë i butë,
Mbi ombrellat e shpeshta godet,
Sa e shkurtër të duket kjo rrugë,
Nga konvikt kur zbret në qytet!

Do bashkohesh me turmën e qeshur
Edhe zëra gazmorë do ndjesh,
Ndoshta prap atë vajzën e qeshur
Midis njerzish ti mundet ta gjesh.

Derivatet braktise për sonte...
Do shkëlqejnë neonet mbi ty;
Do kalosh ti i qeshur mes rrugësh,
Çdo njeri do ta shohësh në sy.

Shiu bie në rrugë i butë,
Mbi ombrellat e shpeshta godet,
Sa e shkurtër të duket kjo rrugë,
Kur të shtunën ti zbret në qytet.

NJË VAJZE

Më qëndron te dritarja e lartë,
Hapi im kur në rrugë troket
Dhe këtu kryqëzohen shikimet,
Vetëtima të zjarcta mbi det.

Eh, sa gjëra që kam për të thënë,
Kur një ditë ti pranë do jesh,
Do të njihesh me këngët e mia
Dhe goditjet e zemrës do ndjesh.

Me guxim do të ngrem' ëndrrat tonë
Për pranverën e jetës-rini,
Do të shkojmë të dy, mbi atdheun
Do të ngremë qytete të rinj.

Ne na grishin sirena uzinash,
Këng' e fshatit në fushë, atje,
Dhe asnjëri, moj vajzë e dashur,
S'do të ndjehet i lumtur sa ne.

POEMA E BUKËS

Do t'ju flas pér poemën e bukës,
Pér poetët që thurin atë:
Ata kthehen të lodhur mes fushës,
Kënga rritet sa vjen gjithënëjë.

Gruri shtrihet pérpara i gjelbër
Kallz'i blertë arrin gjer në gju,
Dhe këtu nis poema e madhe,
Nis poema e jetës këtu.

Përmbi çizmet e rënda me baltë,
Në mes grurit drejtori kalon;
Sa të gjera jan' tokat e fermës
Që i gjelbërti det i mbulon!

Gjelbërimi i madh të mbyt sytë,
Përmbi kallza kur dora rrëshqet,
Ai ndoshta këtu e ndjen veten
Si në mes të fëmijve të vet.

Mos mendoni se s'ësht' poetike
Që pér bukën në vargje të flas,
Buka është një armë jetike,
Që të fortë na bën në çdo çast.

PËR MIQËSINË

Ne i njohim rrugët përmbi tokë,
Çdo stuhie bashk' i bëjmë ballë.
A ka më të madhërishme shokë
Se sa ndjenja që na lidh ne vallë?

Këtu në mes duarsh të fuqishme
Bluhet si në mokër pabesia
Dhe nxjerr krye lulja më e hijshme,
Lulja më e bukur, miqësia.

Ajo s'ka nevoj' për lavdrime,
Përbetime, lot sentimentalë
Dora kur shtrëngon dorën e shokut
Është poezia që s'do fjalë.

Dhe do mbetet përgjithmon' e madhe,
Përgjithmon' e thellë, e paanë
Si një shteg që lidh dy vargje malesh,
Si një det që lidh dy oqeanë.

FJALA IME

Bir i lindur prindësh komunistë,
Vetëm komunizmit i përkas.
Sot nuk matet koha më me orë,
Me revolucion e un' e mas.

Grumbullim kantieresh dhe oxhaqesh,
Jetën sot kudo un' e kam parë,
Ndaj dhe dua, këtu në mes vargjesh,
Yjet t'i shpërthej si fishekzarë.

Do ta shkund si pluhur mospërfilljen
Dhe stuhis' përpara do t'i dal,
Njëqind vdekje s'ma rrëmbejn' besimin,
Ktë besim çelik, në ideal.

Koha komunizmin do ta sjellë
Përmbi supat tonë të djersitur,
Me flamur të kuq do ta mbështjellë
Gjithë botën brezi yn' i ndritur.

E DUA GJELBËRIMIN TËND ATDHE

Një bisk ulliri dua të këput,
E t'i prek njerëzit si me shkop magjik.
Këtë gëzimin tim në shpirt t'u fut,
S'ka gjë në do më quajn' romantik.

Jan' pjes' e vetes sime këto ara
Ku rrot' e qerres gjurmën bukur lë,
Bariu delet ku i vë përpara,
E ku sulmojn' traktorët një nga një.

Ne si magnet na mbajnë këto toka,
Të thella rrënje kemi tek ky dhe,
I duam këto fusha të paana,
E duam gjelbërimin tënd atdhe!

TEK BARINJTE

Dridhen fytyrat në cipën e zjarrit,
Fytyrat e barinjve gunahedhur krahëve,
Biseda na rrëmben të gjithëve e përzëmërt,
Mysafir jam sot këtyre anëve.

Këtu në Orosh yjet ndritin afër,
Gjuha e erës lëpihet ndër pisha,
Nië ujk ulërin tej i pakënaqur,
Qëntë ngrehin lart turiçkat e hirta.

Në kasolle ndizen temat e kohës,
Parreshtur dollitë ngrihen me radhë.
S'ka gjë në rakia është e fçrtë,
Me fund për Partinë pihet, mos djalë!

Rrukullisen orët në detin e natës,
Nga flatrat e gjëra të këngëve
Gjuhëzat e ziarrit luajn' paprerë
Meloçinë e përflakur të zemrave.

Kështu me gunën e hedhur mbi supe
Më zë gumi në mesnatën e vonë,
Me mendimet më të mira të njeriut në kokë
Dhe me ndjenjën e madhe të jetës gjoks.

KĒNGĒ NĒ MUZG

Tenikët piketat vendosën atje,
Ku nesér do tē lindë një vepér e re.
Aroma e tokës kanaleve del
Dhe era së largu një këngë na sjell.

Tē ardhmen e shohim tē bukur, tē qartë,
Këtu do tē ngrihet oxhaku i lartë,
N'uzinë maqinat me gaz do ushtojnë,
Në punë sirenat puntorët do ftojnë.

Në tokat e thata ne djersën dc mbjellim,
Kolona betoni si lule tē çelin
Dhe dritat tē ndrisin me qindra e mijra
Dhe zemrat tē rrabin tē forta, tē lira.

Këtu do tē ngremë ne ëndërrat tonë,
Lastarë tē freskët tē pemve tē njoma,
Dhe muskujt do ndrisin nën diellin e artë
Mbi tokën e dashur, mbi tokën e zjarrtë.

O shok, kudo mbi tē shtrënjin atdhe,
Shiko si po ngrihet e ardhmja tek ne.
Me mua dhe ti këtë këngë këndo
Dhe kazmën dhe pushkën më fort i shtrëngó.

LETËR NJË SHOKU

Më kujtohet shpesh fytyra jote,
Si një këng' e thjesht' e paharruar,
Tok ja njohëm gazin kësaj bote
Që at'here moteve të shkuar.

Kur lodronim fushave të qeshur,
Kur pak vite kishim ne në jetë,
Ti me afsh për detet flisnje dendur,
Un' për fluturimet ndër planetë.

Ëndërronim jetë heroike,
Ideal të lartë njerëzor,
Dhe na ndriste shpesh fytyratëmbël
Bukuri' e gazit fëminor.

Kurse sot mbi tokëzën e shtrenjtë,
Ti në jugë, unë në veri,
Shpatullat i vumë komunizmit,
Të ndriçoj' e ardhmja me fuqi.

Do lundrojmë dhe në det të kaltër,
Qiejve të paanë do lundrojmë,
Porse sot ne këngën më të pastër
Për atdhen' e dashur ta këndojojmë.

Këtu ka kaq vend pér heroizma, ,
Jetë plot kuptim dhe madhështore.
Me flamurin e kuq të së ardhmes
Po sulmojmë të jetës aksione.

Ja pra, shok, u bë dëshira jonë
Të jetojmë jetën e vërtetë,
Pra, pranoji vargjet shkruar thjeshtë
Tok me përqafimin e sinqertë.

NË FAMILJE

Në dhomë është mbledhur familja e tërë;
Kokulur, i skuqur unë rri,
Mamaja dhe gjyshja gjith' vesh' janë bërë:
Babai lexon poezi.

Në faqen letrare papritur ka ndeshur
Babai dhe emërin tim,
Këmbkryq mbi minderin rri gjyshi i qeshur,
Mustaqen përdredh me gëzim.

Të gjith' po dëgjojnë; babai mbaroi;
Mamaja më puth me rrëmbim,
Dhe mendja e saja kushdi se ku shkoi,
Kushdi si më pa n'ëndërrim.

T'u them që s'janë timet, kjo ësht'e kotë,
C'e solla gazetën këtu!
«Mor, mir'i ke shkruar» babai më thotë,
Veç fundi nuk vete kështu».

«S'do zihemi më» — shpejt motrat më flasin,
«Tani që u bëre poet,
S'e kemi dëgjuar; poetët s'të ngasin,
Të zihen s'iu ka më lezet».

Të gjithë më uruan; shakatë s'mbaruan,
Po gjyshja ku vallë të jetë?
Aha, e kuptova, kushdi se ç'gatuan,
Për nipin e saja, poet.

* * *

Në dhom' është mbledhur familja e tërë;
Kokulur, i skuqur un' rri,
Mamaja dhe gjyshja gjith' vesh janë bërë:
Babai lexon poezi.

KUR BINTE SHOKU...

Kur binte shoku ně luftim
Me plumb'n e zi ně gjoks,
Ja hapnin shokët me trishtim
Të fundmin shtrat ně tokë.

Kur shoku binte, shokët shponin
Një varr, me bajonetë,
Aq cekët, sikur ata donin
Më afër t'ish ně jetë.

Kur vdekja frymën do ma marrë,
Kudo që të më zërë,
Do desha veç të tillë varr
Me bajonetë bërë.

* * *

Lëviz stacionet;
E shqetsuar bota

Shfryn në eter plot nerva e tension.
Me sytë ngulur natës përtej xhamit,
Mendoj: do shkojmë nesër në aksion.

Spikerët grijnë në gjuhë të ndryshme,
Për bisedime, lüftë, yje kinemaje
Dhe me fragmente xhazi i ilustrojnë.
Lëviz stacionet,

Një rrugë në male
Do nisemi nesër në aksion të ndërtojmë.

PËRPARA JETËS

Kur në rrugë mbrëmja zë e bie,
Fushave të gjera dal e rri...
Ç'më pushtoi kjo flakë poezie.
Në pranver' të jetës, në rini.

Dua që të jem ndër gjith' kantieret
Veri-jugë mbi atdheun tim,
Me çelikun do t'i shkrija vargjet
Furrave të larta me gëzim.

Ne njëzetvjeçarët sypatrembur.
Mjegullat i çajmë kohrave,
Me guxim sulmojmë për të shembur
Të fundit barriera përmbi dhe.

Me kaq vite vetëm parathënjen
Ne i shkruam vetes përmbi botë,
Veprat e vërteta po na presin
Rrugëve të reja ne, o shokë.

Ja, pra, mik, jetojmë ne të lumtur,
Frymë marrim avujve të djersës,
Kudhrave, çekani ku irreh bukur,
Ne ja ndjejmë poezinë jetës.

E megjithatë nuk jam i qetë,
S'di se ç'zjarr më përvëlon në gji,
Ndaj dua të jem ndër gjith' kantieret
Mbi atdheun, n'jugë dhe veri.

Në agimet e reja që shkrepin
Un' e di që e ardhmja thërret,
Ndaj më djeg kjo flakë poezie,
Kur kam mbushur pranvera njëzet,

MES GRURIT

Bisedova për poezinë
Me bujqër të mirë,
Mes grurit të lartë në fermë.
Përzihej me fjalët
Nga era e prirë
Fërshëllim' e kallinjve të verdhë.

«Patjetër, o mik, — më thanë ata —
Patjetër do bëhesh poet,
Gjersa kaq shumë i dashke ti njerëzit
Dhe tokat e gjera si det.

Po vetëm lëruar do thellë poezia
Dhe kënga do ndezur në flakë,
Dhe vargjet mos jenë të thata, pa ndjenjë,
Sikundër një tokë pa vlagë».

Bisedova për poezinë
Me bujqër të mirë
Mes grurit të lartë në fermë.
T'u shtoj, u përpoqa,
Ugareve të vargjeve
Ugaret e grurit të verdhë.

VARGJE PËR HEROIN VIETNAMEZ

Me ç'lajm të zi agimi sot na zgjoi
E plumb të rëndë lotin lëshoi syri,
Djaloshi vietnamez Ngujen Van Troi,
Komet' e zjarrt', në mëndje tonë hyri.

Ndaj sonte gjithë ëndrrat i dëbova,
Vështrimi tij aspak s'më lë të qetë,
Atë porsi të gjallë e shikova
Kur përmes plumbash kokën ngrij përpjetë

Ai nuk donte kurrë që një popull
Të ishte kudhër e dikush çekan,
Dhe ëndërronte ndoshta që orizi
I lart' të rritej fushës në Vietnam.

Dhe s'kishte cilësi të jashzakonshme
Dhe as shkëmbinj, si Herkul s'kishte shembur,
Por kishte zotësinë më të madhe,
Dinte të vdiste vdekjes pa iu trembur.

Ta kam zili guximin tënd, Ngujen,
Në sy e pe ti vdekjen me përbuzje,
Lavdia e mbuloi emrin tënd,
Si bora e përjetshme Everestin.

Për ty i thura këto vargje, pra,
Ndaj sonte gjithë ëndrrat i dëbova,
Ndaj përmbi emrin tënd, Ngujen vëlla,
Mbi emrin tënd për luftë u betova.

Se ne s'e duam botën të coptuar,
S'lejojmë të të prekin ty, Vietnam,
Ndaj mbi xhelatët janki, të tërbuar,
Urrejtja jonë ngrihet uragan.

SJELL NDËRMEND

Më vjen ndër mend gjithmon' një nat' e bukur:
I arti plor i hënës çante qiellë,
Si farë gruri, yjet ishin dukur,
Që hidhte me grusht nata pa ndërprerë,

Përtej ndriçonin dritat e qytetit,
Akoma pse s'më flihej nuk e di,
Por kur shikoja botën kaq të madhe,
Më kapte ngashërimi mu në gji.

Aher' m'u ndezën ëndërrat e para,
Aher' e pashë veten time larg,
Krenar ta hidhja çapin përbimi botë
Dhe jetën gjith' ta shkri për ideal.

Dhe nuk e di sa zgjati ajo natë
Plot drita nënë qiellin boj' mavi.
Kur befas seç e ndesha poezinë,
Si dashurin' e parë në rini.

Tetëmbëdhjet' akoma s'kisha mbushur
Dhe melodja e jetës ndihet larg.
A ish e mundur vallë, ish e mundur
Që të mos thurja qoftë dhe një varg?

Më vjen ndër mend gjithmon' kjo nat' e bukur:
I arti plor i hënës çante qielë,
Si farë gruri yjet ishin dukur,
Që mbillte me grusht nata pa ndërprerë,

TANKSET

Ata kalojnë të rëndë, krenarë,
Mbi supe kanë hedhur
Pelerinën e gjelbër të pranverës;
Gërvishtin zinxhirët
Qetësinë dhe asfaltin.
Admirojnë kalimin e tyre ca njerëz.

Rëndë lëkunden grykat e zjarrit;
Teksa kolona kapërcen asfaltin,
Ashtu vigjëlojnë
Që nesër agresorit
Me fjalën e fuqishme t'i flasin.

Të mahnitura, veturat
Presin në rrugë
Kalimin e kolosëve të gjelbër:
Kërkëllijnë zinxhirët,
Sikur bluajn' pa reshtur
Kokallat e armiqve të përjetshëm

Buzëqeshin tankistët
Mbi korracat e rënda
Duke fshirë me mëngë djersën mbi ballë,
Dhe kështu zhduken
Në tymin e hirtë
Admirimin tonë të singertë duke marrë.

ÇAST DASHURIE

Ti buzëqeshje ëmbël që nga poshtë
Me buzët ngijer manave të zinj,
Un' sipër degëve shkundja me kaq forcë,
Sikur të shkundja ty një qiell me yj.

Dhe përnjëherësh sytë tan' u ndeshën
«Mos biesh» — ti më the ashtu plot gaz,
Por më mahnitit bukuria jote
Dhe keq më shkau këmba për një çast.

Dhe zëri yt q'e njoh mes mijra zërash,
U derdh ather' në thirrjen aq të trembur:
«Po zbrit, pra, zbrit» me sytë qortim mbushur
Më the me dashuri ashtu e vrënjtur.

Por n'atë çast e kisha zemrën flakë
Në krahët e së madhes dashuri,
Prandaj i tundja degët prapë, prapë,
Sikur të shkundja ty një qiell me yj.

TRAKTORISTIT

Të shikova fushës, traktorist,
Kur ja çaje tokës gjoksin thellë,
Më shum' hapje brazda ti ndër plisa,
Se sa koha ballit tënd kaq herë.

Koha mbetet prapa e kapitur
Me traktor kur sulesh fushës ti,
Sado brazda ballit të të çelë,
Do të mbetesh përgjithmon' i ri.

Brazdave që hape, bim' e jetës,
Gruri kallirëndë do të mbijë:
Ne besimin nuk ja heqim vetes
Për të bollshmet korrje që do vinë.

Ta punojmë tokën thellë, mirë,
Që të vlojë sofrave gostia,
Që të themi nesër pa u shtirë
E përjetshme do të jet' liria.

Kështu ështëjeta, traktorist,
Si një brazdë kohës që i hapim
Po punuam mirë, traktorist,
Gjelbërimin jetës ne i japim.

USHTARI QË PËRJETËSISHT MBETI USHTAR

I çpleksi muzgu leshrat ngjyrë ari,
Me lejë në shtëpi u nis ushtari.

Përmbi kamjonin, era lehtë-lehtë
E puth, si nën' e dashur kur t'i vejë.

Por prapa seç gjëmoi horizonti,
U hap mbi fushë era e barotit.

Ai shikon, kufiri digjet larg,
Ju errën sytë me vetullat si hark.

Godet me grusht fuqishëm mbi kabinë
— Shofer, shofer, po ndale pra maqinën!

Frenon maqina, ai humb në pluhur,
Ku krismat e fuqishme grisën muzgun.

Dhe ngrihen predhat si mullarë flokësh,
Kolliten mitralozët e përgjakshëm.

Në sulm të rreptë hidhen kufitarët
Ja mbathin vrapi, fushës, palikarët.

Ndërsa ai si shkëmb qëndroi përjetë
Përmbi kuotën që e mbrojti vetë.

Dhe era lapidarın ja puth sonte,
Si nëna kur me leje do t'i shkonte.

Pér nē shtëpi, ushtarët ven' e vinë,
Ndërsa ai një çast s'e le kufinë.

Kështu qëndron si karakoll krenar
Ushtari, që përjetësish mbeti ushtar.

NË MIRDITË

Pisha të larta
Në sfondin e maleve,
Si pikçuditse
Në frazat e gjata të shekujve.
Burra shtatlartë,
Kokëlidhur
Me shamitë e bardha të reve.

Tungjatjeta Mirditë,
Beden nga bedenat
E Shqipërisë,
Më ushton krenare
Kënga e përjetshme e trimërisë.

Tungjatjeta Mirditë!
Ku erërat krihen
Me krëhër borigash,
Ku ngrihen mbi kullat
Kooperativat.

Udha valvitet lartësive
Nga zgresin «Shytat»
Ngarkuar plot.
Makina lundron në pelgjet

E hijeve,
Kthesat mbajnë erë rrëshirë e ferodë¹⁾

Tungjatjeta Mirditë!
Ngjitem shkëmbinjve të thepisur
Në Orosh,
Më ravizohen ballit
Rrudhat e burrërisë.
Ndez një cigar në çakmakun e djellit,
Tok me të thith me gjithë mushkëritë
Prrenjt' e padukshëm të flladeve
Dhe të qiejve kaltërsitë.

Tungjatjeta Mirditë!
Ky pejsazh i ashpër,
Plot konture malesh
E reflekse ngjyrash të ndezura
Më lëroi në tru brazdat e përjetësisë,
Dhjetra kujtime e mbresa,
që do t'i hedh
Në vargje poezish të gjelbëra.

---

1) ferodat — disqet e frenave

DOLLIA IME PËR VITIN E RI

Rreth vatrës shqiptare gjithë mbledhur,
Kështu na gjeti ora dymbëdhjetë;
U shtua dhe një vit në biografitë,
Gëzimi ja bën' peshën më të lehtë.

I ngriten gotat shokët nëpër duar
Nga jugu ynë deri në veri
Dhe, kur më erdhi radha pér t'uruar,
Me vargje thura un' këtë dolli:

«Ne jemi kolektiv i fortë, shokë,
Në unitet e çajmë historinë,
Ne jemi si barut i thatë, shokë,
Që asnjëherë s'duron lagështinë.

Partia ësht' kapsollja që na ndez;
Kur shkrep ajo, në zjarr hidhemi ne
Që diejt' e komunizmit me miliona
Si yj të vezullojnë mbi atdhe.

Le të na rrjedhin vitet si gjer sot
Si hije kohën pas le ta térheqim
Dhe kur t'na mbushen flokët thinja plot,
Ndërtonjës t'komunizmit do të mbesim.

Ky emër ësht' i lartë dhe plot ndër,
I mbjell kujtdo në zemër krenari,
Gëzuar miq, gëzuar njëqind herë
Na qoftë rrug' e mbar' e plot lavdi».

PËR RININË TIME

Shpërtheu prej kantieresh,
Shpërtheu prej ugaresh
Edhe tek un' u shfaq një dit'rinia.
Me muskujt e çeliktë,
Dhe flakë idealesh,
Saldova me guxim èndrrat e mia.

Në zjarrin e furishëm
Të jetës madhështore,
Një ur' e ndezur dua që të jem;
Në murin e fuqishëm
Të gjokseve puntore
Në vend të sulmit, vendin do ta kem.

Për komunizmin. shokë,
(E cilët nuk e dinë?)
Kashtën e Kumtrit luajm' vendit ne,
Dhe yjet si pishtarë
I mbartim përmbi shpinë,
Të vij e shumëpritur' bot'e re.

Kur diell' i komunizmit
Do ndrisë përmbi tokë,
Do jetë kjo m'e madhja lumtëri.

Aher' do jemi shumë,
Me qindmilionë shokë
Do përshëndesim këtë diell të ri.

Kështu në mes kantieresh,
Kështu në mes ugaresh,
Shpërtheu dhe m'u shfaq dikur rinia.
Me muskujt e çeliktë
Dhe flakë idealesh,
Saldova un' aher' èndrrat e mia.

MBRËMJE NË FUSHKRUJË

Arrita në Fushkrujë tok me mbrëmjen
Në rrugët që s'e njohin qetësinë.
Mbërtheu në të katër horizontet,
Me gozhda yjesh, nata pelerinën.

Mijra maqina udhëtojnë sonte,
Shkëlqejnë dritat jugë e veri;
Janë ruazat e kuqe të gjakut
Arterieve të tua, Shqipëri.

Fabrika e çimentos këtu pranë,
Nga dritat si kështjellë prallash ndrit.
O poezi industriale,
Sa i fuqishëm qënka vargu yt!

Miliona mbrëmje do vin' e do ikin,
Agime me miliona do shkreptinë...
Sa lumtëri të rrish kështu ndaj nate,
Të ëndërrrosh pas vitesh Shqipërinë.

* * *

Piva gjithë prrenjve të Kelmendit
Më mahnitën malet kryelartë
Më pikuan vargjet tok me djersën
Të përpjetat kur i ngjitja vrap.

«Eh, sa pak të njohim, Shqipëri»,
Themi kur kalojmë ndër krahina,
C'qetësi të shpirtit na jep tí,
Gurgullim' e prrenjve ndër lugina.

Zbrisni, ujëvara madhështore,
Lartësohuni, bedene malesh,
Bukuri e tokës kaq të shtrënjtë,
Për një çast m'u shfaqe midis vargjesh.

S'ka në botë kombinim të tillë,
Madhështi me bukurin' e egër.
Kur kaloj n'luginat që s'kam shkelur,
Ndjej se po zbuloj një botë tjetër.

Dhe këtu që nga Vermosh' i largët,
Gjithë hapësirat i përpi
Dhe mendoj mes pulsesh krenarie:
«Eh, sa pak të njohim, Shqipëri».

NËPËR MALLAKASTËR

Këtu netëve paska kaq yje
Dhe maleve kaq borë përreth.
Hëna dritën e zbehtë na bie,
Këngën lehtë veriu e dredh.

Mallakastra e regjur në luftë,
Përmbi shpate po mban miq të rinj.
Nëpër shtigje fener i xha Rrapos
Porsi zemër e Dankos na prin.

Mbi një breg ky xha Rrapua qëndroi:
«Djema, dua një këngë nga ju ,
Që gjith' fshatrat këtej ta dëgjojnë
Se jan' djemt' e Partisë këtu.»

Si nuk mundemi ne, o xha Rrapo,
Të këndojm' pér të shtrënjen Parti?
Ja, i mbushëm ne gjokset me ajër
Dhe shpërthyem në qiell pa kufi.

Eh, sa bukur kumboi kjo. këngë!
Heshtën lehjet e qënve përtej.
Un' kaloj midis vargut të shokve
Dhe një lodhje të këndëshme ndjej.

Ç'lumtëri të kalosh këto vende,
Me kaq njerëz të mirë të jesh,
Dhe mikpritjen e ngrohtë fshatare
Si një gunë mbi supe ta kesh.

BALADË

Dimri jashtë qan,
Hingëllin si kalë,
Nënës, kapedan,
Si s'i flet një fjalë?!

Mu në mes të luftës
Shokët seç i le,
Korbave dhe turqve
Ua bëre pre.

Sa e sa her' turqit,
S'i vure në sy;
Vall ç'menduan shokët,
Kapedan, për ty?

Dimri jashtë derës,
Mbi qefin të natës,
Fshikullim' e erës
Seç i ngjaka shpatës.

Dyerve tufani
Si njeri rënkon,
Zbehur kapedani,
Shokët i kujton.

Kapedan, s'durove,
Dole gjokszbuluar,
Kalin e shalove,
Pallën mban në duar.

Gjurmët prap mbetën,
Herët në agim,
Mbi dëbor' e gjetën
Të ngrirë një trim.

NË KRUJË

Me hov i merr maqina të përpjatat
Dhe ja ku duket Kruja legjendare
Në muret e kështjellës së pamposhtur,
Ndriçon lavdi e lashtë qindvjeçare.

Të përshëndes, Sari-Salltëk i thinjur,
Përulem para teje, Kastrict.
Si bij besnik' t'i ruajtëm traditat
Dhe s'jemi më pak trima neve sot.

Ky vend, ku sokëllinin dikur malet,
Ku sot më dysh ndan retë shpat' e Tij,
Na bën t'i shohim më të pjekur' ngjarjet
Ne njerëzit e brezave të rinj.

Qëndroj këtu mbi tokën virgjëreshë
Dhe krah u jap mendimeve të mia
Dhe jam krenar, o miq, për krenarinë,
Që, e përligj e gjithë historia.

SI FANAR PËR POPUJT

Ja kushtoj heroit vietnamez Ngujen Van Be,
që hodhi në erë veten dhe agresorët.

Më shfaqet dendur buzëqeshja jote
Si trandafil i viteve rinore,
Ti mbete i përjetshëm, Ngujen Van Be,
Në librin e lavdishëm të heronjve;

Ish e fuqishme mina që ti plase,
Por urrejtja jote ish më e fuqishme,
Ajo i vau jankit, Ngujen Van Be,
Armiqtë gjakpirës me fytyrë bishe.

Ti ngrite minën dhe urrejtjen e madhe,
Njëzet vitet e tu qen' njëzet ton triolit:
Grataçielët e Uoll-Stritit u lëkundën me radhë,
Bota heroizmin tënd dëgjoi.

Ti shkove drejt sakrificës supreme,
I dashur, i thjeshtë, me zemrën e bardhë,
Dhe kishin aq shkëlqim syt' e tu atë çast,
Sikur po shkoje në takimin e parë,

Kështu u ngulite në sytë tanë,
Ndriçuar nga aurela e heroizmit të madh.
Në detin e dekadave dhe shekujve,
Për anijet e popujve mbete fanar.

NJË LETËR

Era përjashta çirret, e rrëptë;
Vëlla, kjo letër s'qenka e lehtë...

Përreth tryezës gjithë menduam,
Nënës së shokut letër i shkruam.

Natën që shkoi e gjetëm vrarë,
Mes për mes gjoksit plumbin kish marrë.

E aty pranë shtrirë qëndronin
Dy diversantë, dheun kafshonin.

Era përjashta çirret e rrëptë,
Vëlla, kjo letër s'qenka e lehtë...

Edhe postieri zor do ta ketë,
Letra në çantë plumb do t'i jetë.

Gjith' ndaj atdheut për nder e kemi
Të japim jetën, gati ne jemi.

Por sot të gjithë shokët e postës
Sikur po mbajmë hallet e botës,

Gjokset na djegin lotët e shkretë,
Vëlla, kjo letër s'qenka e lehtë.

BALADË PARTIZANE

Me zor mundohej t'i përmbante dhëmbjet
Kur po e çonin shokët me barelë
Dhe për të fundmen herë buzëqeshi:
«O shokë, — tha, — ja merrni dhe një herë».

Gjëmoi kënga shtigjesh e fuqishme
Dhe u përplas shkëmbinjve anëmbanë;
Kushdi të satën herë e këndonin,
At' këngë që po mbante shokun gjallë.

Ai shikoi shokët, hapësirat,
Dhe fluturoi malesh me jehonën;
Kur shokët heshtën, dhe ai kish heshtur,
Në këngë ishte kthyer përgjithmonë.

Me sytë mbushur lot, por zemrat hekur,
Ata vazhduan rrugën me barelë
Edhe iu dukej prapë se do thoshte:
«O shokëni, ja merrni dhe një herë».

Dhe, pa i thënë fjalë njëri tjetrit,
Njëherësh katër gjokse shkrepëtinë.
Ai i vdekur sikur buzëqeshte,
Shkëlqim i jepte yllit mbi bustinë.

PËRPARA NJË FËMIJE

Shikoje qiellin, vogëlush,
Shikoje sa i kaltër;
Me dritë dielli seç i mbush
Dy syt' e tu të pastër;

Shikoje qiellin, dhe në mend,
Përherë ta mbash mirë:
Ka derdhur gjak babai tënd
Që ti të rrrosh i lirë.

Ti ndoshta fare nuk e di,
Ndër mend s'të shkon mendimi
Se vende ka ku djem, si ti,
Nga gjumi i zgjon gjëmimi.

Do t'i ndjesh jetës shum' gëzime
Dhe, kur të rritesht ti,
Si trim t'i mbrosh këto hapsira
Në jug' e në veri.

Por veç një gjë ti mbaje mend,
Ndaj të luftosh në jetë,
Që pastërtin' e qiellit tënd
Ta shtrish përmbi planet,

Që bukurin' e jetës sonë
Mos na i prekin kurrë;
Ndaj do luftosh ti, vogëlush,
Kur nesër të jesh burrë.

NË BREGUN E DRINIT

Kaloja një ditë

në bregun
e Drinit

Me flokët që era

m'i krihte
po reshtur;

Nuk mburrem që shumë

kam ecur
mbi botë

Dhe vende pa numër

kam shkelur.

Dhe sot përmbi shkrepat

e egër
qëndroj,

Habitur nga pamja

kam ngelur;

I lumtur poeti

që shpreh
me një varg

Buzqeshjen e madhe

të tokës

së gjallë.

Këtu do të ngrihet

një hidroçentral,

Si diell i ri
mbi vendin
e lashtë,
Mbi nulla malsorësh
do ndritë,
o shokë,
Ai do të jetë
për paditurinë
Skuadr' e pushkatimit
përmbi
këtë tokë.
M'u duk se gjith' botë
ecën
Kalojmë në revistë
veprat
krah meje,
Nga gjoksi, furishëm
madhështore...
Shkëmbinjt' e pasuan
shpërtheu
një këngë,
me mijëra kore.

TUNGJATJETA ADRIATIK

Tungjatjeta Adriatik,
Përkëdhel me radhë kreshtat e valëve
Si rrudhat e gjyshit, dora e nipit.
Lëkundem në masën e gjelbër, vigane,
Më mbulojnë stërkalat
E ujit dhe mendimit.
Më habit pafundësia jote, det,
Më kthjellohet mendja,
Më gjelbërojnë ndjenjat.
Me forcë zemra,
Shtëllungat e gjakut hedh në aortë,
Rrëshqasin mendimet
Binarëve të vargjeve,
Si pulëbardha përhapen mbi botë.
Dashuroj dashurinë
Dhe jetën e hareshme,
Jam një akord modest
Në simfoninë e madhe njerëzore.
Notoj mes mirazhezh,
Mes ylberësh e rubinësh të ndezur,
Nën kurorën e përflakur diellore.
Futem në arenën e madhe të jetës,
Ku kurrë veten
S'e ndjeva të tepërt.
O botë e lumtur njerzish të qeshur,
Më madhështore se madhështi e deteve!

MIQVE TË BOTËS

Un' kam miliona miq kudo në botë,
Nga lindj'e largët gjer në perëndim,
Për ta nga shkëmb'i shqipeve ngre gotën,
Për ta që aq të shtrenjtë kan' lirinë.

Të bardhë jan', të verdhë a zezakë,
Por që të gjithë trima dhe heronj
Llogoret ruajn', a në barrikadë,
A partizanë malesh, vigjëlojn'.

Dhe vit' i ri disa i zë në luftë,
Me syrin në shënjestër ca të tjerë,
Dhe të përgjakshmet faqe të lavdishme
I shtohen historisë pa ndërprerë.

Cdo vit që vjen, na çon gjithmon' më pranë
Drejt idealit tonë madhështor.
Dëgjoni si buçasin sot trumbetat,
Që ndezin zjarr guximin burrëror.

Ndaj në të shkurtin çast, kur ndrrohen vitet,
Ju përshëndes, o miq kudo mbi botë,
Drejt rrugës së vështirë të së ardhmes,
Falang' solide, të marshojmë, shokë.

BREZAVE QË VIJNË

Dëgjoni, gjenerata, zërin tonë,
Të brezit dekoruar me lavdi.
Për neve ndoshta nesër do të thonë
Me mijra fjalë, lavde, poezi.

Por neve kemi bërë veç detyrën
Në emër të së ardhmes madhështore;
Çdo gjë që sheh këtu përreth, e ngritëm,
Me forcën e pamposhtur njerëzore.

Uzinat dhe pallatet kryelartë
I pagëzuam në lumenjt' e djersës,
Në farkën e përditshme rrezezjarrtë;
Kuptimin e vërtet' i njohëm jetës.

Ne po ndërtojmë madhështoren urë,
Që nesër do na shpjer' në komunizëm
Dhe u betuam mos ndalemi kurrë,
Në sulmet që me trimëri i nisëm.

Këtu zë fill dhe dashuria jonë,
Hedh rrënje tëndrra jonë më e bukur:
Ta hapim flakën tonë nëpër botë
Asaj çdo gjë të dëmshme për t'ja zhdukur.

Dëgjoni, gjenerata, zërin tonë,
Prej resh stafetën nesër kur të merrni
Nga ne do trashëgoni vrullin tonë
Drejt fronteve të fundit kur të veni.

DUKE SHKUAR NË BIGËN E MADHE

Mbrëmë u bëmë të gjithë

Poetë

Duke shkuar në bigën e madhe;

Me gjithë madhështinë

Na hapet kjo jetë,

Kur rrugën na ndritin

Të zjarra ideale.

Duke shkuar në bigën e madhe

Me mijra yj digjeshin mbi ne;

Ndjenim frymëmarrjen tënde gjigante

Dhe veten e ndjenim të fortë, atdhe.

Njerzit dikur shkonin në Mekë

Të merrnin bekimin nga guri i shenjtë,

Ne vimë këtu në bigën e madhe

Të njihem me ty,

O shok i shtrenjtë.

S'vijmë si shtegtarë të zymtë

Mesjetarë,

Për hir të fesë a besimit,

Por vijmë që veten ta ndjejmë

Krenarë,
Të ndezim në zemër
Të madhin pishtar frymëzimi.

* * *

Ish një mëngjes
Kur dëgjuam për ty,
Për betejën e madhe të asaj nate...,
Oxhaqet të qetë nxirrnin
Tymin e zi
Rrotat e maqinave suleshin asfalteve.

Dielli rrahu krahët
Si pulbardh' e përgjakur
Dhe i vuri veshin këngës së valëve.
Deti brenda një nate sa shumë ishte plakur
Dhe pëshpëriste emrin tënd
Midis dallgëve.

Koha i kish ulur nervat atë çast
Midis tisit të mjegullës,
Me argjënd hapësirat ngjyente agimi,
Ca re puplore shpaloseshin larg
Si flamur i bardhë,
Si flamur dorzimi.

Ti e nxore zemrën si pishtar,
Flakën i vure Kashtës së Kumtrit
Dhe, duke shkuar drejt përjetësisë,
Njerëzve të qetë
U rrëmbeve gjumin.

Ti hipe në një lartësi të madhe,
Nga ku je i dukshëm

Për të gjitha kohrat,
Nga biga lundruese, përmendorja jote
Kujtimin më të bukur
Unë përjetë mora.

* * *

Në portin e Durrësit
Ditët rrjedhin të shpejta,
S'reshthin këngët e detit dhe këngët e njerëzve,
Sirenat e anijeve
Për ty ushtojnë të shpeshta
Duke të gdhendur lavdinë e përjetshme.

Kështu, Adem,
Ti prapë je me ne,
Si distinktiv mbi zemrat u mbërtheve
Dhe të shikojmë
Të çash drejt së ardhmes
Me shokët që aq fort i deshe.

Në apelin e madh të komunizmit
Emrat tuaj, o heronj,
Do thirren të parët;
Do përgjigjet për ty biga e madhe
Me zërin e fuqishëm
Si ushtarët.

Mbrëmë u bëmë të gjithë
Poetë
Duke shkuar në bigën e madhe;
Me gjithë madhështinë
Na hapet kjo jetë,
Kur rrugën na ndritin
Të zjarrta ideale.

PËR KALORËSIT E DETIT

Le të ngjiten dallgët përmbi bashin,
Deti vë në provë trimërinë.
Këto vargje sot ty të përkasin,
Marinar, burim për poezinë.

Kur lundrojmë deteve të kaltër,
Dashurinë marrim, o atdhe,
Dashuria jonë ësht' e pastër
Ndaj më gjoks tallazet çajmë ne.

Erërat detare e shpalosin
Flamurin e flotës mbi direk,
Perëndimet detin e ngjyrosin
Me të murmen ngjyrë gjer në breg.

Dhe athere ndizet prozhektori
Sy i zjarrtë terrin zë të shpojë,
Ne qëndrojm' pran topave të heshtur,
Që i pastër deti të këndojet.

* * *

Përsëri agimet rreze derdhin,
Pulëbardha shkumën zë e prek
Dhe për ne, kalorësit e detit,
Mijra zemra rrabin sot në breg.

NGA LIMANI DOLI NJË ANIJE

Nga limani doli një anije,
Farin vezullues e la pas,
Midis dallgësh era zë e bie
Melodin' e këngëve plot gaz.

Po këndoja' detarët ushtarakë
Këngën luftarake me gëzim,
Ndërsa hapësirat digjet flakë
Tutje, atje tej në perëndim.

Mbrëmja zbret e bukur përmbi detin,
Nata velin valëve e shtrin,
Mbi kuvert' detarët përshëndetin
Bregun që nga mijra drita ndrin.

Mos përgjo më kot, armik, mbas dallgësh,
Ujrat po na ndyve, s'ke shpëtim:
Vigjëlon në dete shqipëtare
Luftarakja flot' e vendit tim.

Melodinë era zë e bie,
Ekuipazhi këngë po këndon,
Nga limani doli një anije,
Që atdheut roje i qëndron.

DETARËVE TË NËNDETIT

Nëndetsja i çan ujrat si peshk luspaçeliktë,
Detarët vigjëlojnë në postet luftarake
S'i përkëdhel ata as flladi i mendafshëtë
Dhe shpesh s'kan' dhuratë të diellit rrezet bakër.

Ndërsa pushojnë njerzit në bregun me ranishtë
Dhe vrullshëm frymëzimin ja nxit vala poëtit,
Me duart e çelikta drejtojnë aparatet
Heronjt' e thellësive, detarët e nëndetit.

Prandaj mos e shih detin, poet, si romantik
Dhe mos e fillo këngën me vargun e brilantë:
«Mbi detin mjekërbardhë asgjë nuk pipëtin,
Dhe me tantella valësh krahët qëndis një çajkë».

Pa nguli sytë mirë tej ujrave të gjelbra:
Një vazhd' e bardhë shkume me shpejtësi vrapon,
Lëshon diku reflekse çelik' i periskopit,
Prandaj e pastër vala pas bregut po ushton.

O JU QË LUNDRONI

Nga deti po ngrihet spiranca ngadalë
Dhe urdhri u dha për lundrim,
Gatituni, shokë, anija do dalë
Në detin ku nata po nxin.

Mbi urë-komandën u ngjit kapiteni,
Bustinën mbi kokë e ngjesh
Dhe kokën e kthen nga dritar' e bregdetit.
E dashura grua ku pret.

Gumzhijnë fuqishëm motorët në çast;
Nga baza anija po del
Në tylin e natës dhe këngën e valës,
Me afsh, deti plak e mbështjell.

O ju që lundroni syzjarr nëpër netë,
Që kush mos na prekë në botë,
Dhe këngëzën time, me vargje të thjeshta
Shpalosni si flamur mbi bord.

VARGJE PËR SNAJPERIN SYZJARR

1

Nga vargjet sot dua
Të jet' vargu im rrufe
në shtrëngatë,
Nga zërat sot dua
Të jet' zëri im m'i fortë,
m'i lartë.
Një kënge t'ja them
Për mitingun e madh
në Tiranë.
Ka ngjarje që shuhen nga mendja si gjurmët
në breg.
Nga valët, nga shkumët e bardha.

Tatuazhe tē tjerat
stampohen
Në gjoksin pēr jetē
e kohēs
Por unē jo, kurrē tē gjalla.
s'do harroj
Kur shoku Enver atē çast,
nē ballkon madhēshtor
Dorën shtriu, doli lart.
Flamur shpalosi
n'qiellin
Nga kupa e qiellit, e flaktē.
miliona
Pērshēndetēn festēn yj ranē,
miliona
Atē çast u ndjeva fishekzarē.
brinjēve
Fjalorēve atē çast ngushtēsinē,
u njoha
Mes flamujsh valvitur varfērinē.
Nga era tē prirē

Dhe dritash që ndritin

me gjith'

madhështinë,

E pashë,

o shokë,

PARTINË.

2

Në djall këng' e lehtë

Me vargje

të but'

delikate,

Sot dua që vargu

nga zemra

të dalë,

Siç nxirret

në sulm

një granatë,

Dhe kënga

plot zjarr

si barut

të jetë,

Si vij' e Partisë,

e ashpër,

ë drejtë.

Fjalët e mia s'janë

shatërvan

magjepsës,

S'janë si fletët

që bien

vjeshtë.

Hapmani zemrën,
shikojeni
vetë,
Gjakun e kuq
si e Partisë
biletë.

3

Si ta formoj
portretin tënd,
Parti?
E pafuqishme
fjala
do të ishte;
Kështu e thjeshtë,
e dashur
hyre ti
Në këngët e rinisë
Dhe këngët
pleqërishte.
Duke fluturuar
me flatra
entuziazmi,
Mos e kërko
Partinë,
poet,
Majë
banderolave,
pankartave;
Partia është shkrirë,
si kripa
në det,

Në gjirin oqean të masave.
Parti do të thotë rini e përjetshme,
Çimento që betonon stuhi revolucionesh.
Partia i bën njerëzit tē fortë si shkëmbinj
Dhe shkëmbinjtë i kthen në toka pjellore.
Ajo është snajper syzjarr i tradhëtisë,
Esht' grushti çelik, që armikun dërmon,
Esht' dor'e sigurtë, që nga goj' e Atdheut
Dhëmballën e burokracisë
Të krimbur e shkul, shkatërron,
Esht' mijëra yj përmbi lapidarë,
Esht' mijëra të rënë e mijëra tē gjallë;

Prapambetje, blokada

në hon

i vërvit

Dhe carët e rinq,

lakenjt

e pështirë,

Me vulën e turpit

damkosi

në ballë.

Partia, shqiponja

e qiejve

të lirë,

Anije

që kurrë

s'drejfon, ¹⁾

Partia me ne

dhe ne

me Partinë

S'ka forcë

që ne

na ndalon.

4

Ne ishim si tokat

Që kohrat

djerrë

i lanë.

Të metat Partia

si cungjet

na i shkuli.

---

1) Drejfon — kur anija shmanget nga kursi për shkak
të rrymave dhe erërave.

I hodhi mënjanë;
Traktorët e kuq   të ideve
Mendimet e mykyra   çanë,
Ndaj jemi të fortë,   Ndaj jemi
                                si shkëmb
                                në shtrëngatë.

Partia,
Si bujk i mësuar,   i regjur,
                                i mirë,
Kultivon dinjitetet,   vullnetet
                                e hekurt,
Kudo, në çdo tokë,   në çdo
                                shkretëtirë.
Kokrriza, të vogla   të botës
                                së madhe
Do ishim, o miq,   pa Partinë.
Zotrinj luftënxitës,   që të
                                mos gaboni,
T'mos bëni   hesap
                                pa hanxhinë,
Për ne statistikat,   kur ju
                                të shfletoni,

Lexoni:

dymilion plus Partinë.
Esht' forc' e pamposhtur,
e madhe pa masë,
E mpleksur prej gjokseve tanë.
Kudo, në çdo luftë, atë
Si tokën Anteu komunistët
e kanë.

5

Flet shoku Enver
në ballkon atje lart.
Çdo fjälë
të tij
Dhe ndjejmë se dita e përpajmë
Kur si ne do bëhet e lumtur
s'ësht' larg,
Duart shtrëngojmë kjo botë
me miqtë e gjithë.
Nuk njeh miqësia distanc',
tanë.

oceanë.

Popujt tē tmerrshäm

grushtet i kanë.

Kapitalistët, në fund

tē detit

Frymën ta mbajnë:

Kjo botë pér ta

s'ka vend

aspakë.

Kufit' do t'i shkulim,

o shokë,

një ditë

Si pejza tē kalbura

tē tē vjetrave

plagë.

Komunizmi si dielli

horizontit

do ndritë,

Kjo ditë do vijë,

nuk është,

jo, larg.

6

Por sot

Trumbeta e sulmit

ushton

përmbi botë.

Dadua revizioniste

bashkekzistencën,

Prrallën

bajate

na thotë,

Stacione sizmike

Tërmete

popujsh

registrojnë.

«Proletarë, bashkohuni»

ja parulla

jonë

Që fëmija gjumin

i qetë

të flerë,

Që paqja mos jetë

Një plaçkë

tregu

pa vlerë.

Gjaku vërshon

ndër rremba

i flaktë,

Urrejtja ndizet

si pyll

i thatë,

Për kauzën tonë,

idenë

e lartë,

Përpara,

o shok,

në armatë.

7

S'kisha parë

Të ndizej

kështu

entuziazmi.

Shikoni si qesh

e popullit zemra,

Hej, Kashta e Kumtrit
po digjet
në flakë,
Ndriçohen me radhë
hapësirat
e gjera!
Përreth prozhektorët,
si sy
ciklopësh,
Montohen
në qìell
si bulona
Që qìelli mos bjerë
nga kënga
e zjarrtë,
Nga flaka
e ndjenjave
tona.
Duartrokitja si llavë
shpërthen
anembanë:
Pérshëndesin festën
miliona
fishekzarë.
Un' kurrë në jetë
s'do harroj
atë çast
Kur shoku Enver madhështor,
në ballkon
doli lart,
Dorën shtriu,
Flamur shpalosi
n'qiellin
e flaktë.

Nga kupa e qiellit
miliona yj ranë,
Në djall këng' e lehtë
Me vargje të but',
Sot dua që vargu delikate,
ngā zëmra tē dalë,
Siç nxirret nē sulm
Dhe kënga plot zjarr një granatë
Si vij' e Partisë, si baruti
e ashpér, tē jetë,
e drejtë.

PASQYRA E LËNDËS

	faqe
Vargjeve	5
KËNGËT E AKSIONEVE	
Mirupafshim	6
Përshëndetje shokëve	7
Kënga e mëngjeseve	8
Krenari	9
O kodra	10
Gjith' e duan komandantin	11
Përshëndetje	13
Shokut të largët	14
Këndo, poet!	15
Vargje krenare	17
Mirupafshim, o vënde të shtrenjta	18
Kthim krenar	19
KËNGËT E RRUGËS	
Rrugët	21
Në autobus	23
Motiv studentesk	24
Një vajze	25
Poema e bukës	26
Për miqësinë	27
Fjala ime	28
E dua gjelbërimin tënd atdhe	29
Tek barinjtë	30
Këngë në muzg	31
Letër një shoku	32
Në familje	33
	35